



Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstuen
0301 OSLO

Deres ref.
201401389-4

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2016/781

Dato
27.1.2016

Uttalelse til konsesjonssøknad for overføring av Vestre Melraktjødn til Heimre Flogvatn

Etter Fylkesmannens vurdering framstår overføringen av Vestre Melraktjødn til Heimre Flogvatn som et miljømessig skånsomt prosjekt. Vi anbefaler at NVE ser denne saken i sammenheng med revisjonssaken og en eventuell avtale mellom regulanten og vertskommunene. Vi har ingen merknader til prosjektet ut over at det må tas tilstrekkelige hensyn til hekkende rovfugl i løpet av anleggsperioden.

Vi viser til oversendelse datert 5.10.2015. Oversendelsen gjelder søknad fra Sira-Kvina kraftselskap (SKK) om overføring av Vestre Melraktjødn til Heimre Flogvatn i Sirdal kommune.

Bakgrunn

SKK søker om å få overføre vann fra Vestre Melraktjødn i Siravassdraget til Heimre Flogvatn i Kvinavassdraget via en boret tunnel på 820 meter. Da kan vannet utnyttes i eksisterende Kvinen og Solhom kraftverk.

Vestre Melraktjødn skal ikke reguleres. Det skal imidlertid bygges en sperredam i utløpet av tjønna med arrangement for slipp av minstevannføring på 22 l/s om sommeren og 8 l/s om vinteren. Økt produksjon i Kvinen og Solhom kraftverk er beregnet til 7,7 GWh.

I brev av 15.6.2011 uttalte vi oss til utbygging av Jonsbekken kraftverk (nedstrøms Vestre Melraktjødn). Vi anbefalte da at det ble sluppet minstevannføring i Øvre Jonsbekken samt at Vestre Melraktjødn ikke ble regulert. I tillegg anbefalte vi å heller utnytte vannet i retning Heimre Flogvatn (som da ble utredet av SKK og som nå er omsøkt) siden denne løsningen innebar mindre inngrep.

Det ble gjennomført miljøundersøkelser i forbindelse med planleggingen av Jonsbekken kraftverk. I e-post av 6.6.2013 fra Fylkesmannen i Vest-Agder til Sweco bekreftet vi at disse undersøkelsene var tilstrekkelige også for foreliggende prosjekt for den delen av det berørte området.

For mer informasjon om prosjektet viser vi til konsesjonssøknaden.

Fylkesmannens vurdering

Jonsbekken vil som følge av prosjektet bli fraført vann. Den nær tre kilometer lange bekken er relativt stri og særlig i nedre del er det flere mindre fossefall som vil bli betydelig dempet. Opplevelsen av området langs bekken vil dermed naturligvis bli svekket.

Det er ikke registrert arter, vegetasjonstyper eller naturtyper som er avhengige av fossesprut her. Vegetasjonen langs bekken er vanlig forekommende og ikke spesielt artsrik.

Det har vært satt ut fisk i Melraktjødnane, men uttalelser fra kjentfolk tyder på at det ikke lenger er fisk i her. Jonsbekken har få egnede leveområder for fisk, men de nederste 60 meterne før utløpet i Flatstølåna har egnede gyteområder. Mindre vann på denne gytetrekingen vil redusere rekrutteringen av fisk. Etter vår vurdering er det lite sannsynlig at tiltaket vil ha nevneverdige negative biologiske konsekvenser nedstrøms sammenløpet med Flatstølåna.

I følge miljørapporten har området middels til stor verdi for biologisk mangfold. Det er områdets funksjon som reinbeite som er viktigst. Heiplanen viser at prosjektområdet ligger helt i ytterkanten av området avsatt som «nasjonalt villreinområde». I retningslinjene for «nasjonalt villreinområde» i Heiplanen heter det om temaet kraft:

Nye eller utvidelse av eksisterende kraftanlegg eller kraftlinjer bør unngås. Unntak kan gjøres for tiltak som ikke innebærer vesentlig negativ betydning for villreinen. Disse vurderingene forutsettes avklart gjennom konsekvensutredninger etter relevant lovverk.

Mellom Melraktjødnane, og sør for Vestre Melraktjødn, går det et villreintrekk fra landskapsvernområdet sørvestover til vestenden av Heimre Flogvatn. Herfra går trekket videre sørover i retning Hilleknuten. Dette trekket er ikke en del av særskilte trekkruiter med ferdselsrestriksjoner. Det er heller ikke regnet som hensynssone for trekk jf. Heiplanen. Det er likevel viktig å ta hensyn til potensielle trekkruiter for villreinen. Selv om trekket ikke er av de viktigste i dag, og for det meste brukes av bukker når villreinbestanden er så lav som nå, kan det bli viktigere ved en framtidig bestandsøkning i sørområdet. I følge søknaden forventes Vestre Melraktjødn islagt som i dag. Slik vi ser det vil ikke tiltaket ha vesentlig negativ betydning for villreinen.

Prosjektområdet ligger i umiddelbar nærhet til hekkeplasser for flere rovfugler. Særlig fjellvåken har hekkeplasser svært nærme. Dersom det viser seg at det aktuelle året når anleggsarbeidet skal utføres er et smågnagerår, kan man forvente at fjellvåken hekker her. Da må det vises særlige hensyn, det vil si at anleggsarbeidet tidligst bør starte 1. august. Dersom fagfolk imidlertid bekrefter at anleggsperioden ikke sammenfaller med et smågnagerår, er det ikke påkrevd å utsette arbeidsstarten. I driftsfasen vil ikke tiltaket ha negativ påvirkning på rovfuglene.

Ingen av de tekniske inngrepene planlegges innenfor Setesdal Vesthei – Ryfylkeheiane landskapsvernområde (SVR), selv om avstanden til vernegrensa er kort. De fysiske inngrepene som planlegges er slik vi vurderer det små og lite synlige på avstand. Vi regner med at denne type anlegg krever minimal transport og aktivitet i området i driftsfasen. Med dette som utgangspunkt så mener vi at tiltaket ikke vil påvirke verneverdiene eller verneformålet for SVR.

Etter Fylkesmannens vurdering framstår overføringen av Vestre Melraktjødn til Heimre Flogvatn som et miljømessig skånsomt prosjekt. Vi anbefaler at NVE ser denne saken i sammenheng med revisjonssaken og en eventuell avtale mellom regulanten og vertskommunene. Vi har ingen merknader til prosjektet ut over at det må tas tilstrekkelige hensyn til hekkende rovfugl i løpet av anleggsperioden.

Med hilsen

Per Ketil Omholt (e.f.)
seniorrådgiver

Eivind Hellerslien
senioringeniør

Brevet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.
Saksbehandler: Eivind Hellerslien, tf: 38 17 62 11

Kopi til:

Vest-Agder fylkeskommune	Postboks 501 Lund	4605	KRISTIANSAND S
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Sira-Kvina Kraftselskap	Postboks 38	4441	TONSTAD
Sirdal kommune	Tonstad	4440	TONSTAD
Kvinesdal kommune	Nesgata 11	4480	KVINESDAL